

چرتکه

مصائب خودروسازان و فروش فوق‌العاده

بخش اقتصاد – مهدی صادقی‌نبارکی معاون امور صنایع وزارت صمت می‌گوید سه شیوه «فروش فوق‌العاده»، «پیش‌فروش خودرو و تحویل تا یک سال» و «مشارکت در تولید» برای ساماندهی نحوه فروش خودرو در دستور کار است، این در حالیست که رانت ناشی از مشارکت در تولید منجر به صدور حکم اعدام در پرونده متهمان سایپا شده است.

در حالیکه براساس گزارش کمیسیون اصل ۹۰، دو خودروساز بزرگ کشور یک میلیون دستگاه خودرو بیش از ظرفیت‌های قانونی خود پیش‌فروش کرده‌اند و مطالبات معوق به مردم دارند و از سوی دیگر نیز این روزها پرونده متهمان سایپا در دادگاه در دست بررسی است و دو نفر از متهمان این پرونده به‌دلیل استفاده از رانت ناشی از شیوه مشارکت در تولید به اعدام محکوم شده‌اند. باید گفت اگر این روش‌ها فسادزا و شکست‌خورده است، چرا بار دیگر وزارت صمت به این شیوه‌ها تن می‌دهد؟ تکلیف مردمی که در صف خرید منتظر می‌مانند چه خواهد شد؟ آیا کسی به تبعات این تصمیم‌ها فکر می‌کند؟

رانت در نوعی دیگر؛ قرعه‌کشی ثبت‌نام خودرو یا برگزاری

مسابقه بخت‌آزمایی‌اقرعه‌کشی برای ثبت‌نام خودرو مشکلی را حل نمی‌کند.

امیرحسن کاکیی کارشناس بازار خودرو در گفتگو با فرارو با اشاره به اینکه در ابتدا با توجه به شرایطی که گذاشته بودند، قرعه کشی برای ثبت‌نام خودرو به مانند برگزاری مسابقات بخت آزمایی بود، اظهار داشت: ابتدا اعلام شد افراد برای ثبت‌نام باید یک وجهی را واریز کنند که این امر نه به لحاظ شرعی و نه به لحاظ قانونی و اقتصادی به هیچ عنوان مورد قبول نبود، از سوی دیگر دریافت چک نیز از آن چیزی‌هایی بود که باعث می‌شد، خیلی از افراد نتوانند، در این ثبت‌نام خودرو شرکت کنند، اما در ادامه به دلیل اعتراضاتی که صورت گرفت، وزارت صعت هر دو شرط را برای ثبت‌نام برداشت. وی با تاکید بر اینکه این ثبت نام خودرو نوعی بازی است و مشکلی را به طور واقعی حل نمی‌کند، گفت: فرض را بگیریم که واقعا قرعه‌کشی عادلانه باشد و افراد نیز موفق شوند، خودروهای ثبت‌نامی را تحویل بگیرند، مگر در سال چند نوبت پیش‌فروش می‌شود که افراد بتوانند ثبت نام کنند، گفته شده تا پایان سال نیز سه نوبت دیگر ثبت‌نام خودرو انجام می‌شود، در بهترین حالت نهایتاً ۱۰۰ هزار خودرو اینگونه به فروش می‌رود، در حالیکه میزان تولید سالانه بین ۸۰۰ هزار تا یک میلیون دستگاه است، بنابراین در چنین شرایطی، این پیش‌فروش‌ها چیزی را تغییر نخواهد داد.

کاکیی افزود: این ثبت‌نا‌ها و قرعه‌کشی خودرو عادلانه نیست، بلکه به ظاهر در یک شرایط عادلانه می‌خواهند یک رانت را توزیع کنند، که این مسئله خود نیز به یک بی عدالتی بزرگ‌تر منجر خواهد شد، به بیان دیگر ۱۰۰ هزار نفر در این رانت شرکت می‌کنند و هر کدام موفق می‌شوند، سود حداقل ۵۰ میلیون تومانی ناشی از فاصله قیمتی خودرو در درب کارخانه و بازار آزاد به جیبشان رود، که سر جمع تا پایان سال این رانت توزیعی مبلغش به حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید، اما شما کافی است که این رقم را با مبلغ ۴۲ هزار میلیارد تومانی که دولت سالانه در قالب یارانه نقدی ۴۵ هزار تومانی به جمعیت ۷۸ میلیون نفری پرداخت می‌کند، مقایسه کنید تا مشخص شود، چه رانت بزرگی در این وضعیت وجود دارد.

این استاد دانشگاه با تاکید بر اینکه این‌گونه شیوه‌ها به هیچ عنوان نمی‌تواند مشکل بازار خودرو را مرتفع کند، بیان داشت: مشکل اصلی جیبی است که بارها در مورد آن صحبت شده، اما متأسفانه به آزمون و خطاهای زیادی که در این رابطه صورت گرفته، اما بازم همان راه گذشته در حال طی شدن است، قیمت‌گذاری دستوری حال به وسیله شورای رقابت یا ستاد تنظیم بازار مسئله‌ای است که موجب شده قیمت‌ها به اینگونه بر آید و از سوی دیگر شرکت‌های خودروساز نیز در خطر ورشکستگی کامل قرار بگیرند و هم مصرف کنندگان از کیفیت خودروهای ساخت داخل به شدت ناراضی باشند.

کاکیی اضافه کرد: این شیوه قیمت‌گذاری تنها باعث می‌شود، نفع و سود این کار به جیب عده کمی رود، در حالیکه دلالتان برنده نهایی این موضوع هستند، اما در سوی مقابل بیش از ۸۰ میلیون ایرانی باید خودروهای ساخت داخل را با اختلاف فاحش حتی بیش از ۵۰ درصدی در بازار آزاد خریداری کنند، حال شما بگویید این چه عدالتی است که اکثریت مطلق مردم باید خودرو را در اوج گرانی خریداری کنند و در مقابل نیز سود این مسئله به جیب دلالاتی برود که خودروها را به هر قیمتی که بخواهند به فروش می‌گذارند. این کارشناس صنعت خودرو ادامه داد: در این بین خودروسازان نیز با توجه به قیمت‌گذاری دستوری مجبور هستند خودرو را با ضرر و زیان بسیاری تولید کنند که این امر در نهایت، باعث تعطیلی و نابودی کامل این صنعت خواهد شد، سال گذشته دو شرکت سایپا و ایران خودرو با توجه به بدهی و زیان انباشته بیش از ۴۰ هزار میلیارد تومانی در آستانه ورشکستگی قرار گرفتند، اما با توجه به افزایش سرمایه ناشی از تجدید ارزیابی داری‌ها این زیان بنهان شد و از صورت‌های مالی آن‌ها پاک شد، اما در سالجاری با توجه به ادامه قیمت‌گذاری دستوری تا پایان سال این دو خودروساز با زیان ۳۰ هزار میلیارد تومانی روبرو می‌شوند.

وی تصریح کرد: اینکه آن‌ها با تجدید ارزیابی دارایی‌ها زیان خود را پوشانند، تنها مربوط به خودشان نیست، بلکه آن‌ها با این اقدام این زیان را به اقتصاد کلان کشور نیز وارد کردند و هزینه این امر را نیز در نهایت باید مردم بپردازند، بنابراین این صنعت خودرو با توجه به شرایطی که طی می‌کند، نابود می‌شود، مگر اینکه در سطح کلان مجلس، دولت و سایر نهادهای فکری اساسی برای این صنعت کنند، زیرا با این قیمت‌گذاری دستوری توان فعالیت برای خودروسازان وجود نخواهد داشت، در این صورت فضا برای واردات خودرو و ضربه به تولید داخل نیز محیا خواهد شد.

{اقتصاد}

جزئیاتی جدید از فساد امید اسدیبگی و دوستان

بخش اقتصاد– چهارمین جلسه دادگاه پرونده ۲۳ متهم تخلف ارزی به نام شرکت هفت‌تپه، به ریاست قاضی مسعودی‌مقام برگزار شد. در جلسات قبلی امید اسدیبگی، متهم ردیف اول و مجتبی کحال‌زاده تفهیم اتهام شدند و به ارائه دفاعیات خود پرداختند و در جلسه چهارم نیز مسعود جلالیان دفاعیات خود را که در جلسه سوم نیمه‌تمام مانده بود، به پایان رساند و علی‌اکبر فهیمی نیز در جایگاه متهم قرار گرفت و سخنانی در راستای دفاع از خود ابراز کرد.

به گزارش میزان، جلالیان و فهیمی هر دو از کارکنان بانک کشاورزی در زمان وقوع جرم بوده و اکنون به اتهام مشارکت در اخلاف ارزی از طریق معاملات غیرمجاز شبکه‌ای و سازمان‌یافته در محضر دادگاه مورد بررسی اتهام وارده هستند.

در جلسه چهارم دادگاه نماینده بانک کشاورزی هم در جایگاه قرار گرفت و از بدهی ۲۶۹ میلیون یورویی متهمان کحال‌زاده و اسدیبگی به بانک کشاورزی خیر داد. جلالیان و فهیمی در این جلسه از دادگاه یک حرف مشترک را تکرار می‌کردند: اینکه به‌عنوان کارکن بانک از بالا دستور گرفته و صرفاً دستورات را برای پرداخت تسهیلات به اسدیبگی و کحال‌زاده و شرکت معتمد پارسه برای واردات خط تولید شکر اجرا کرده‌اند.

جلالیان در دفاعیات خود از مرتضی شهیدزاده، مدیرعامل وقت بانک کشاورزی، گلایه کرد که اکنون او را تنها گذاشته و مسئولیتی نمی‌پذیرد و گفت: «مگر من ژان والژان هستم که در مقابل دستور مدیرعامل بایستم؟» و فهیمی نیز از فشارها برای پرداخت تسهیلات به اسدیبگی و کحال‌زاده صحبت کرد. او توضیح داد: «از پشت پرده خبر نداشتیم؛ اما از جانب وزارت کشاورزی به‌شدت فشار، اصرار و تماس بود و حمایت می‌کردند که مصوبات مربوط به تسهیلات ارزی به این افراد اجرائی شود». همچنین در این جلسه از رشوه ۵۰ هزاردلاری اسدیبگی به حراست بانک کشاورزی

صحبت شد و فهیمی به‌عنوان رئیس وقت شعب تهران توضیح داد: «ایشان (اسدیبگی) مستقیماً به حراست مراجعه کرد و در آن زمان بنده مدیر نبودم و بعد از آن متوجه شدم که این مبلغ به او پرداخت شده است؛ بنابراین از او پرسیدم چرا در آن زمان این موضوع را به من نگفتی که او پاسخ داد به دلایل امنیتی نگذاشتند که من گزارش دهم».

جلالیان: بنا به درخواست مدیرعامل برگه سبز دادیم

چهارمین جلسه رسیدگی به پرونده ۱۸ جلدی تخلفات ارزهای دولتی در شعبه سوم دادگاه ویژه رسیدگی به جرائم اخلاگران و مفسدان اقتصادی برگزار شد. در ابتدای جلسه قاضی مسعودی‌مقام ضمن قرائت و تفهیم مفاد مواد ۱۹۳ و ۱۹۴ قانون آیین دادرسی کیفری، از متهم جلالیان خواست تا در جایگاه حاضر شود و اقدام دفاعیات خود را بیان کند.

متهم جلالیان گفت: در تصمیم برگه سبز گمرکی بنا بر درخواست شعبه، مجوز در دادیم. جلسه مشترکی در دفتر مدیرعامل بانک کشاورزی برگزار شد و مدیر امور اعتبارات به من گفتند که مساعدت کنم و من هم در پاسخ گفتم که باید اعتبارسنجی لازم انجام شود. اعطای مهلت‌ها غیرقانونی نبوده و خواهش دارم درباره مهلت‌ها و تمدیدها استعلام شود؛ گزارش محرمانه سیستم نظارتی نیز درباره شرکت‌ها وجود دارد.

قاضی مسعودی‌مقام بیان کرد: از کدام مرجع گزارش دارید؟

متهم پاسخ داد: در صورت صلاح‌دید به صورت محرمانه به دادگاه ارائه می‌کنم. در ادامه متهم جلالیان گفت: ۳۴ سال در بانک کارمند بودم و روی پای خود ایستادم. به هیچ سیستم و شخصی نیز وابسته نبودم. بدون شک یک فرد فاسد ۳۴ سال در یک کار دوام نمی‌آورد. بعد از پایان صحبت‌های متهم جلالیان، قاضی از نماینده دادستان خواست توضیحات خود را در باب دفاعیات متهم بیان کند.

پرداخت ارز بدون توجه به هشدار اداره عملیات ارزی

شاه‌محمدی، نماینده دادستان، خطاب به متهم جلالیان گفت: شما در دفاعیات خود بیان کرده‌اید که صرفاً با یک تمدید موافقت کردید؛ درحالی‌که این یک تمدید نبوده و در واقع از شه‌ریور تا اواخر دی سه بار مهلت تعیین‌شده را برای انجام تعهدات شرکت معتمد پارسه تمدید کردید. این تمدید، در حالی صورت گرفت که در نامه اداره کل عملیات ارزی بانک مرکزی درباره عدم تعهدات این شرکت هشدار داده شده بود.

بگویید چه کسی به شما دستور انجام مساعدت داد

نماینده دادستان تصریح کرد: شما در دفاعیات خود عنوان می‌کنید که تمدید براساس بخش‌نامه بود و تلاش دارید که این کار خود را قانونی جلوه دهید؛ درحالی‌که براساس مقررات، بانک مرکزی باید به شما اجازه این خدمات را می‌داد. حال اگر تمدید کردید، چرا مجدد حواله ارزی برای ال‌سی صادر شد؟ آیا شما با همه این‌گونه رفتار می‌کنید؟ آیا کشاورزی که می‌خواهد از شما وام بگیرد، با او نیز این‌گونه رفتار خاص دارید؟ اقدامی که بانک با گروه آریاک و

حلقه‌های زنجیره یک فساد

جزئیاتی جدید از فساد امید اسدیبگی و دوستان

معتمد پارسه داشت، مطابق با مسئله فوق‌العاده بود که شما باید بگویید چه شخصی به شما گفت این مساعدت را انجام بدهید؟

در ادامه متهم گفت: من این مواردی را که شما می‌گویید، نمی‌پذیرم؛ چراکه اقدام بنده قانونی بوده است. شما بنده را با مدیرعامل بانک اشتباه گرفته‌اید. متأسفانه تمام مشکلات شرکت بعد از تاریخ ۲۹ شهریور ۹۶ آغاز شد و تا قبل از آن مشکلی نبود.

نماینده دادستان، با اشاره به اظهارات و مکتوبات مندرج در پرونده گفت: آیا شما در بانک کشاورزی اتوماسیون یا حتی خود‌کار ندارید؟ چرا کارها را تلفنی پیش

سال بیست و چهارم/ شماره ۵۴۷۸

۵۷ فقره مشمول تفاوت تعرفه است.

او افزود: درباره شعبه ونک نیز ۹۵ فقره خدمات ارزی داده شده که سه اعتبار اسنادی، ۱۷ فقره برات و ۷۵ فقره حواله ارزی بوده و فقط یک اعتبار اسنادی به مبلغ ۲۲ میلیون و ۲۶۷ هزار یورو رفع تعهد شده و در مجموع ۲۲۴ میلیون و ۲۷۱ هزار یورو باقی مانده که اصل آن حدود ۲۴۶ میلیون یورو بوده است. در ادامه قاضی از متهم علی‌اکبر فهیمی خواست در جایگاه قرار گیرد و توضیحات خود را بیان کند.

متهم فهیمی گفت: با توجه به مستندات موجود فعالیت من در تاریخ ۳۱ شهریور ۹۶ بود که مدیر شعب تهران بودم

و براساس مستندات شرکت معتمد پارسه از سال ۹۳ مشتری بانک کشاورزی بوده است و مراودات مالی و ارزی با بانک داشت. در مقطعی که شروع به کار کردم، از ستاد با من تماس گرفته شد. بنده گفتم مصوبه به دست من نرسیده است؛ اما آقای قاضی وقتی شورای عالی اعتباری مجوز داده است، بنده هیچ‌کاره بوده‌ام.

مدیرعامل می‌گوید مصوبه شورای عالی اعتباری را ندیده

در ادامه شاه‌محمدی، نماینده دادستان، گفت: شورای عالی اعتباری که آقای جلالیان نیز عضو آن است، تعهدات ارزی رفع‌نشده را تمدید می‌کند و مجددا حواله ارزی در زمان آقای فهیمی برای شرکت صادر می‌شود، مسئول بانک کشاورزی نامه‌ای را به دادسرای تهران ارسال می‌کنند و می‌گویند مصوبه مربوط به شورای عالی اعتباری بوده و در هیئت‌مدیره مطرح و به تصویب نرسیده است. از آقای فهیمی سؤال دارم: از تاریخ ۸/۸ تا ۸/۳۰، ۸۸ میلیون دلار تسهیلات ارزی به

شرکت داده شده است که صرفاً با حاشیه‌نویسی ذیل نامه‌ها بوده. در این زمینه توضیح دهید.

متهم فهیمی گفت: در ذهن من این بود که با این اقدام وابستگی به شکر کم می‌شود؛ بنابراین نمی‌توانم بگویم اصرار بر اجرای این طرح زاییده یک ذهن پلید بوده است. از پشت پرده خبر نداشتیم؛ اما از جانب وزارت کشاورزی به‌شدت فشار، اصرار و تماس بود و حمایت می‌کردند که مصوبات اجرائی شود. او ادامه داد: مصوبه‌ای که انجام شده، به تأیید هیئت‌مدیره نرسید، اما آقای جلالیان در نامه‌ای در جریان مصوبه قرار گرفته است. بنده به‌عنوان مدیر استانی مستقیماً درگیر با دوستان هیئت‌مدیره نبودم.

نماینده دادستان گفت: چک شرکت دنیای معتمد پارسه برگشت خورده است. چرا در پرونده اعمال نشده است؟ مبلغ چک هم هنوز تعیین تکلیف نشده است متهم فهیمی گفت: شعبه نامه نوشت که شرکت که چک برگشتی دارد و می‌خواهیم معادل چک برگشتی را بلوکه کنیم که اثر چک برگشتی از بین برود. بنده موضوع را از طریق اتوماسیون به بازرسی ارجاع دادم که در نهایت پاسخ دادند بلامانع است.

چک پدر اسدیبگی؛ شاه‌چک بانک

نماینده دادستان گفت: چرا در حساب ریالی لحاظ نشد و در حساب ارزی است؟

متهم فهیمی گفت: در حساب ریالی است و بازرسی اعلام کرد بلامانع است. نماینده دادستان خطاب به متهم فهیمی بیان کرد: شما گفتید که برخی

چک‌های اخذشده برای مصوبه پاس نشود؟

متهم فهیمی گفت: درباره چک‌ها به یاد دارم شعبه اذعان کرد یک چک که به پدر متهم اسدیبگی تعلق دارد، شاه‌چک است و باید با این توجه این چک را نگه داریم تا دیگر مطالبات وصول شود و به‌راحتی آن را خرج نکنیم. شاه‌محمدی، نماینده دادستان، تصریح کرد: چرا پس از گزارش و دستور دادسرای پولی، حواله‌های ارزی برای شرکت دنیای معتمد پارسه صادر شد؟ دادسرا اظهار کرده بود که این شرکت تعهدات خود را انجام نداده است. دراین‌باره توضیح دهید.

متهم فهیمی گفت: از این گزارش تا این لحظه بی‌خبر بودم و یقیناً به مدیرعامل بانک ارجاع شده است. در ادامه نماینده دادستان خطاب به متهم فهیمی گفت: یکی از متهمان این پرونده در زمان فعالیت شما عنوان کرد که ۵۰ هزار دلار رشوه به او پرداخت شده است. چرا این مسئله را گزارش نکردید.

رشوه‌گیر اسدیبگی: به‌دلایل امنیتی گزارش ندادم

متهم فهیمی گفت: ایشان مستقیماً به حراست مراجعه کرد و در آن زمان بنده مدیر نبودم و بعد از آن متوجه شدم که این مبلغ به او پرداخت شده است؛ بنابراین از او پرسیدم چرا در آن زمان این موضوع را به من نگفتی که او پاسخ داد به دلایل امنیتی نگذاشتند که من گزارش دهم. حال ایشان حضور دارند و می‌توانید از ایشان بپرسید.

قاضی مسعودی‌مقام ختم جلسه را اعلام کرد و گفت: جلسه بعدی دادگاه سه‌شنبه ۱۳ خرداد تشکیل می‌شود.

اشتغال زایی زیادی می‌شود که در حال حاضر این صنعت باعث اشتغال زایی ۸ تا ۱۰ درصدی در کل کشور شده است.

عباسی در خصوص صادرات مبل‌مان، گفت: صادرات مبل راهی برای توسعه و رونق اقتصادی است. با توجه به تحریم‌ها در تلاش هستیم مبل‌مان را در حاشیه کشور یعنی به عراق و گرجستان صادر کنیم که در این بین مراودتانی نیز داشته ایم.

این مقام مسئول ادامه داد: صادراتمان به کشورهای حاشیه به ۲۰ تا ۴۰ میلیون دلار می‌رسد که توانایی افزایش آن تا ۵۰۰ میلیون دلار را داریم و می‌توانیم به این میزان برسیم که نیاز است مسئولان پا در میانی کنند تا به ارزآوری برسیم. او در خصوص افزایش قیمت مبل‌مان، گفت: بازار مبل‌مان از قبل عید به دلیل شیوع ویروس کرونا به شدت راکد است و بیشتر تولیداتی که در حال حاضر در مغازه ما موجود است از سال گذشته مانده است به همین افزایش قیمت چندانی نداشته ایم.

رئیس اتحادیه درودگران و مبل سازان تشریح کرد: اگر افزایش قیمتی در خصوص مبل رخ داده به دلیل افزایش قیمت پارچه است که وارد می شود و مقدار کمی از آن در داخل تولید می شود که خوشبختانه کیفیت تولیدات داخلی بالاست، حتی برخی از پارچه فروشان پارچه ایرانی را به اسم پارچه

فروش پارچه‌های ایرانی با نام و برند خارجی

خارجی می‌فروشند.

عباسی ادامه داد: اگر نظارتی بر تولید پارچه باشد قطعاً قیمت آن کاهش خواهد یافت، در حالی که هم اکنون کنترلی بر قیمت آن صورت نمی‌گیرد. این مقام مسئول در خصوص میزان تولید چوب در کشور، بیان کرد: با توجه به اینکه برداشت از جنگل های کشور ممنوع شده است، باید تسهیلاتی فراهم شود تا چوب را بتوانیم از گرجستان وارد کنیم که این کار می‌تواند در کاهش قیمت‌ها به شدت تاثیر بگذارد. هر چقدر از جنگل‌ها برداشت نکنیم به نفع محیط زیست خواهد بود.

رئیس اتحادیه صنف درودگران و مبل سازان درباره میزان صادرات این صنعت تصریح کرد: به هیچ عنوان آمار قابل قبولی در زمینه صادرات نداریم. ارقامی مثل ۲۰ میلیون دلار یا ۲۵ میلیون دلار را نمی‌توان نتیجه صادرات یک صنف دانست پس باید گسترش مناسبی در این حوزه داشته باشیم. او ادامه داد: با برنامه ریزی‌های انجام شده قصد داریم تا ۵ سال آینده آمار صادرات این صنعت را به ۵۰۰ میلیون دلار برسانیم؛ در کشورهای همسایه حدود ۵۰۰ میلیون جمعیت وجود دارد و بازارهایی مثل عراق، سوریه، گرجستان، ارمنستان و کشورهای از این قبیل می‌تواند بازار خوبی برای صنعت مبل‌مان در کشور ما باشد.